

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

መመሪያ ቁጥር 22/2016

የምክር ቤት አባላት በመራጮቻቸው አመኔታ በሚያጡበት ጊዜ ስለሚወሰድ እርምጃ ዝርዝር የአሰራር ስርዓት ለመደንገግ የወጣ መመሪያ

በምክር ቤት አባል የስነ-ምግባር ብልሹነት ምክንያት ምክር ቤቱ የሚወስደው እርምጃን በተመለከተ በአዋጅ ቁጥር 88/1989 አንቀጽ 6 መሰረት በግልፅ መደንገጉ እንደተጠበቀ ሆኖ፤

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-መንግስት አንቀጽ 12 (3) ህዝብ በመረጠው ተወካይ ላይ እምነት ባጣ ጊዜ ከቦታው ለማንሳት እንደሚችል እንደ አንድ የህገ መንግስቱ መርህ የተቀመጠ በመሆኑ፤

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-መንግስት በአንቀጽ 54(7) ማናቸውም የምክር ቤቱ አባል የመረጠው ሕዝብ አመኔታ ባጣበት ጊዜ በህግ መሰረት ከምክር ቤት አባልነት ሊወገድ እንደሚችል ስለሚደነግግ፤

ህዝብ በተወካዩ ላይ አመኔታ በአጣበት ጊዜ የመራጩ ህዝብ ጥያቄ የማስተናገድ ኃላፊነቱ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ በመሆኑ፤ ጥያቄው ሲቀርብ የሚስተናገድበትን የአሰራር ስርዓት መደንገግ ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ ይህ መመሪያ እንዲወጣ ሆኗል።

ምዕራፍ አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 1. አውጪው ባለሥልጣን

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ስልጣንና ተግባር እንደገና ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 1133/2011 አንቀጽ 7/11/ እንዲሁም የኢትዮጵያ የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባና የምርጫ ሥነ ምግባር አዋጅ ቁጥር 1162/2011 አንቀጽ 163/2/ በተሰጠው ስልጣን መሰረት እንዲሁም የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት በመራጮቻቸው አመኔታ በሚያጡበት ጊዜ ስለሚወሰድ እርምጃ በወጣው አዋጅ ቁጥር 88/1989 አንቀጽ 4 ንዑስ ቁጥር 1 እና 3 በተገለፀው መሠረት ይህን መመሪያ አወጥቷል።

አንቀጽ 2. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “**የምክር ቤት አባላት በመራጮቻቸው አመኔታ በሚያጡበት ጊዜ ስለሚወሰድ እርምጃ ዝርዝር የአሰራር ስርዓት ለመደንገግ የወጣ መመሪያ ቁጥር 22/2016**” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 3. ትርጓሜ

የቃላት አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

- 1) **“የይወረድልን ምርጫ”** ማለት በምርጫ ክልሉ የሚገኙ መራጮች ያቀረቡት የይወረድልን ማመልከቻ በቦርዱ ተቀባይነት ካገኘ የይወረድልን ጥያቄው ላይ መራጩ ህዝብ ውሳኔ እንዲሰጥበት የሚከናወን ምርጫ ነው።
- 2) **“የምርጫ ክልል”** ማለት ለዚህ መመሪያ አፈፃፀም የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል በምርጫ ያሸነፈበት የምርጫ ክልል ማለት ነው፤
- 3) **“ቦርድ”** ማለት በአዋጅ ቁጥር 1133/2011 ስልጣንና ተግባሩ እንደገና የተወሰነው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ነው።
- 4) **“አዋጅ”** ማለት የኢትዮጵያ የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባና የምርጫ ሥነ ምግባር አዋጅ ቁጥር 1162/2011 ነው።
- 5) **“የምርጫ ጽ/ቤት”** ማለት የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ምርጫ ያሸነፈበት የምርጫ ክልል ላይ ቦርዱ ያቋቋመው የምርጫ ጽ/ቤት ማለት ነው።
- 6) **“የይወረድልን ጥያቄ አቅራቢ/ዎች”** ማለት የምርጫ ክልሉን ህዝብ በመወከል የአንድ ምክር ቤት አባል ከምክር ቤት አባልነቱ እንዲነሳ የመጀመሪያ ማመልከቻ እንደአግባብነቱ ለቦርዱ ዋና ጽ/ቤት፣ ለክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም ለምርጫ ክልል ጽ/ቤት የሚያቀርብ/ የሚያቀርቡ፣ ተወካዩን ለመምረጥ በምርጫ ክልሉ ምርጫ ሲደረግ ተመዝጋቢ የነበሩ የምርጫ ክልሉ መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑ ከምክር ቤት አባልነት ይወረድልን የሚለውን ጥያቄ ተፈፃሚ ለማድረግ አግባብነት ባላቸው ህጎች መሰረት የሚከናወኑ ተግባራትን በራሳቸው ወይም ከመካከላቸው በሚመርጧቸው ወኪሎች አማካይነት የሚያከናውኑ ሰዎች ናቸው።
- 7) የቃላት አገባብ የተለየ ትርጉም ካላሰጠው በስተቀር በአዋጅ ቁጥር 1162/2011 ላይ የተካተቱ የቃላት ትርጓሜዎች ለዚህ መመሪያም ያገለግላሉ።

አንቀጽ 4. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በፌዴራል የህዝብ ተወካዮች እና በክልል ምክር ቤቶች መራጩን ህዝብ እንዲወክሉ በተመረጡ የምክር ቤት አባላት ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 5. የጾታ አገላለጽ

በዚህ መመሪያ በአንደኛው ጾታ የተገለጸው ሌላኛውንም ጾታ ያካትታል።

አንቀጽ 6. አላማ

የዚህ መመሪያ ዓላማዎች ከዚህ የሚከተሉት ናቸው።

1. ህዝብ በመረጠው የምክር ቤት አባል ላይ አመኔታ በሚያጣና የይወረድልኝ ጥያቄ በሚያቀርብ ጊዜ ሂደቱን የሚያስፈጽሙ አስፈጻሚ አካላትን አደረጃጀትና ዝርዝር የአፈፃፀም ሥርዓት በመደንገግ አመኔታ በማጣት ምክንያት የሚቀርብን የይወረድልን ጥያቄ ግልፅ፣ አሳታፊ እና ተአማኒ በሆነ መንገድ መከናወኑን ማረጋገጥ፤
2. የቀረበው ጥያቄ በእርግጥም የመራጩ ህዝብ ጥያቄ መሆኑን በሚገባ ማረጋገጥ የሚቻልበትን ግልፅና ውጤታማ የሆነ ስርዓት መዘርጋት፤
3. የይወረድልን ጥያቄውን በመጀመሪያ ያቀረቡት አቅራቢዎች የህዝብ ድጋፍ መኖሩን ለማረጋገጥ የሚያከናውኗቸውን ተግባራት በሚገባ በመፈፀም መራጩ ህዝብ በእርግጥም ጥያቄውን ያቀረበ መሆኑን የሚያረጋግጡበትን ተግባራት ያለማናቸውም አካል አሉታዊ ተፅዕኖ ለማከናወን የሚችሉበትን ስርዓት መዘርጋት፤
4. ጥያቄውን ያቀረቡትና በይወረድልን ጥያቄው ላይ የህዝብን ውሳኔ ለማረጋገጥ በሚደረገው ምርጫ ለመሳተፍ ብቁ የሆኑ በምርጫ ክልሉ የሚገኙ መራጮች ያለ ምንም አድሎ እና ያልተገባ ጫና በድምጽ ሰጪነት በመሳተፍ ውሳኔያቸውን የሚያሳውቁበት ግልጽ፣ አሳታፊ እና ተአማኒ አሰራር መዘርጋት፤
5. የይወረድልን ጥያቄ አቀራረብ ስርዓቱን እና በዚህ መነሻነት የሚከናወነው ምርጫ ድምጽ አሰጣጥ፣ ቆጠራ እና የውጤት አገላለጽ ሂደት ግልጽ ፣ ቀልጣፋ፣ በአለም አቀፍ እና በሀገሪቱ ህጎች ላይ የተደነገጉ መመዘኛዎችን ያሟላ መሆኑን ማረጋገጥ ፤

ምዕራፍ ሁለት

በይወረድልን ጥያቄ የቦርዱ እና የማስፈጸሚያ አደረጃጀቶች ተግባርና ኃላፊነቶች

አንቀጽ 7. የቦርዱ ተግባር እና ኃላፊነት

1. መራጩ ህዝብ ያቀረበውን የይወረድልን ጥያቄ በሚገባ ተፈፃሚ ሊያደርጉ የሚችሉ ብቃት ያላቸው አስፈጻሚዎችን ጥያቄ በቀረበበት የምርጫ ክልል ያሰማራል በምርጫ ክልሉ በመደበኛነት እንዲያገለግል የተቋቋመ ምርጫ ፅ/ቤት ከሌለ የምርጫ ፅ/ቤት ያዋቅራል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

2. የይወረድልን ጥያቄውን ለማስፈጸም አስፈላጊ የሆኑ ሰነድና ቁሳቁሶችን በበቂ ሁኔታ ያዘጋጃል፤ በጥንቃቄ እና በወቅቱ ጥያቄ የተነሳበት ምርጫ ክልል እንዲደርሱ ያደርጋል።
3. በቦርዱ ተቀባይነት ያገኘ የይወረድልን ጥያቄ መሰረት የሚደረግ የይወረድልኝ ምርጫ የሚከናወንበትን የጊዜ ሰሌዳ ጥያቄውን ካቀረቡ መራጮች፣ ተወካዮች እና ጥያቄ ከቀረበበት የምክር ቤት አባል እና ሌሎች የምርጫ ባለድርሻ አካላት ጋር በመመካከር ያዘጋጃል።ጥያቄ በተነሳበት ምርጫ ክልል ለሚኖረው ህዝብ ይፋ ያደርጋል።
4. የይወረድልን ጥያቄው በቦርዱ ተቀባይነት ካገኘ በኋላ የሚደረገው የይወረድልኝ ምርጫ ድምጽ አሰጣጥ ሂደት የምርጫ ህጉ እና ቦርዱ ባወጣቸው መመሪያዎች መሰረት በሰላማዊነት፣ ፍትሃዊነት፣ በእውነተኝነት፣ ያለአድልዎ እና በግልጽ መፈጸሙን ያረጋግጣል።
5. የይወረድልን ጥያቄውን ለሚያስፈጸሙ የቦርዱ አስፈጻሚዎችና ሌሎች አግባብነት ያላቸው ባለድርሻ አካላት አስፈላጊው ስልጠና እንዲሰጥ ያደርጋል።
6. ከይወረድልን ጥያቄው ጋር ተያያዥነት ያላቸውን መረጃዎች ለሚመለከታቸው አካላት እንዲሁም ለምርጫ ክልሉ መራጭ ህዝብ በቀላሉ ተደራሽ እንዲሆኑ ያደርጋል።
7. የይወረድልን ጥያቄው በቦርዱ ተቀባይነት አግኝቶ የይወረድልኝ ምርጫ የሚከናወንበትንና ምርጫ ጣቢያ የሚቋቋምባቸው ቦታዎችን በመለየት እና ቀኑን በመወሰን ለምርጫ ክልሉ መራጭ በይፋ ያሳውቃል።
8. የይወረድልን ምርጫን ለመታዘብ ፍላጎት ላሳዩ የአገር ውስጥ ታዘቢዎች ወይም ዘገባ ለመስራት ለሚፈልጉ ጋዜጠኞች አግባብነት ባለው ህግና መመሪያ መሰረት ፍቃድ ይሰጣል።
9. የይወረድልን ምርጫ ውጤት ማረጋገጥና ይፋ የማድረግ ተግባር ያከናውናል።
10. በይወረድልን ምርጫ ሂደት ለሚቀርቡ ቅሬታዎች አስተዳዳሪዎች መፍትሄ ይሰጣል።
11. በቦርዱ ውጥተው በስራ ላይ የሚገኙ መመሪያዎች እንደአግባብነታቸው በዚህ መመሪያ ላይ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ መሆናቸውን ያረጋግጣል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 8. የይወረድልን ጥያቄ ማስፈጸሚያ አደረጃጀቶች

የይወረድልን ጥያቄ ተግባራዊ ማድረግ በሚያስፈልግበት ጊዜ ቦርዱ የሚከተሉትን ጽህፈት ቤቶች ያደራጃል፡-

1. ጥያቄ በቀረበበት የምርጫ ክልል ጊዜያዊ የምርጫ ፅ/ቤት ከሌለና አፈፃፀሙም በምርጫ ክልል ፅ/ቤት ተፈፃሚ መሆን አለበት ብሎ ቦርዱ ከወሰነ የይወረድልን ጥያቄውን የሚያስፈጸም የምርጫ ፅ/ቤት እንዲቋቋም ይደረጋል።
2. ቁጥሩ የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል በተመረጠበት ምርጫ ተመዝጋቢ የነበሩ መራጮችን ቁጥር መሰረት የሚያደርግ ሆኖ የይወረድልን ምርጫ የሚፈጸምባቸው ምርጫ ጣቢያዎች ያቋቋማል።

አንቀጽ 9. የይወረድልን ጥያቄ አስፈፃሚዎች

1. ቦርዱ አፈፃፀሙም በምርጫ ክልል ፅ/ቤት ተፈፃሚ መሆን አለበት ብሎ ከወሰነ የምርጫ ፅ/ቤት እንዲሁም በምርጫ ጣቢያ ደረጃ የይወረድልን ጥያቄውን እና ምርጫውን በገለልተኛነት እና በታማኝነት የሚያስፈጽሙ አስፈፃሚዎችን እንደየሁኔታው ጥያቄውን ያቀረቡት መራጮች ከሚገኙበት ምርጫ ክልል ውጪ ከሚኖሩ ነዋሪዎች መካከል ይመለምላል። በዚህም መሰረት አስፈጻሚዎቹ ፡-
 - ኢትዮጵያዊ የሆነች/ነ፤
 - ዕድሜው/ዋ 21 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነች/የሆነ
 - የፖለቲካ ፓርቲ አባል ያልሆነች/ ያልሆነ
 - የይወረድልን ጥያቄውን እና ምርጫውን ለማስፈጸም የሚሰጠውን ስልጠና በሚገባ ለመረዳት እና በዚህ መመሪያ መሰረት ለመፈጸም የሚያስችል የትምህርት ዝግጅት ያለው/ያላት፤
2. አስፈፃሚዎች ተግባራቸውን በብቃት እና በታማኝነት መወጣታቸውን ለማረጋገጥ እንዲቻል በቦርዱ በተዘጋጀ የቃለ መሀላ ሰነድ ላይ እንዲፈረሙ ይደረጋል።
3. በንዑስ ቁጥር 2 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ የምርጫ አስፈፃሚዎችን አሰራር እና ስነምግባር ደንብ ለመደንገግ የወጣው መመሪያ የይወረድልን ምርጫ እንዲያስፈጸሙ በምርጫ ክልል ፅ/ቤት እና በምርጫ ጣቢያዎች በተመደቡ ምርጫ አስፈፃሚዎች ላይ ተግባራዊ ይሆናል።

አንቀጽ 10. የክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ተግባርና ኃላፊነት

1. የምክር ቤት አባል ከምክር ቤት አባልነት እንዲነሳ የሚቀርበውን የመጀመሪያ ማመልከቻ እንደአግባብነቱ ይቀበላል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

2. በአንቀጽ 12(5) መሰረት አመልካቾች ያቀረቡትን የይወረድልን ማመልከቻ በመመርመር የተጓደለውን እንዲያሟሉ ያደርጋል።
3. የቀረበው የይወረድልን ማመልከቻ በአንቀጽ 12(5)(ለ) መሰረት የተሟላ መሆኑን ሲያረጋግጥ በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ኃላፊው ፈርማ በማረጋገጥ ለቦርዱ ዋና ጽ/ቤት ማመልከቻውን ይልካል።
4. የይወረድልን ማመልከቻው በምክር ቤቱ የመጀመሪያ አመት ወይም በመጨረሻ አመት የቀረበለት ከሆነ ጥያቄውን ውድቅ ሊያደርግ ይችላል።
5. የቀረበው የይወረድልን ጥያቄ በበቂና አሳማኝ ምክንያት ተቀባይነት የሌለው መሆኑ በቦርዱ ሲታመን የቦርዱን ውሳኔ በአንቀጽ 13(3) መሰረት ለይወረድልን ማመልከቻ አቅራቢዎች ያሳውቃል።
6. ቦርዱ በሚሰጠው የስራ መመሪያ መሰረት ከምርጫ ክልል ጽ/ቤት ጋር በመተባበር የመራጮች ትምህርት ይሰጣል፣ ያስተባብራል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል።

አንቀጽ 11. የምርጫ ክልል ጽ/ቤት ተግባርና ኃላፊነት

የምርጫ ክልል ጽ/ቤት የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

1. የይወረድልን ጥያቄውን ዝርዝር አፈጻጸም በዚህ መመሪያ ላይ በተደነገገው መሰረት በዋናነት ይመራል።
2. በይወረድልን ጥያቄው መነሻነት ለሚደረግ የይወረድልን ምርጫ በቦርዱ ቁጥራቸው ተለይተው እንዲቋቋሙ የተወሰኑት የምርጫ ጣቢያዎች መቋቋማቸውን እና በአግባቡ መደራጀታቸውን ያረጋግጣል።
3. ቦርዱ በሚሰጠው የውሳኔ አግባብ መሰረት የምርጫ አስፈጻሚዎችን በመደልደል የይወረድልን ምርጫው ወደሚደረግበት ምርጫ ጣቢያ ያሰማራል።
4. የይወረድልን ምርጫውን ለማስፈጸም ለተቋቋሙ የምርጫ ጣቢያዎች በቦርዱ መመሪያዎች መሰረት መመሪያ ይሰጣል፣ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል።
5. ለፅ/ቤቱ ከቦርዱ የሚላኩ የይወረድልን ምርጫ ማስፈጸሚያ ሰነዶችና ቁሳቁሶች ወደየምርጫ ጣቢያው ያሰራጫል፣ መድረሳቸውን ይከታተላል።
6. ቦርዱ የሚያስተላልፋቸውን የስራ መመሪያዎች ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል፣ ለቦርዱም ተገቢውን ሪፖርትና መረጃ ያቀርባል።
7. አስፈላጊ ሲሆን በቦርዱ እውቅና በይወረድልን ጥያቄው ዙሪያ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር ውይይት ያደርጋል፣ ይፋዊ መረጃ ይሰጣል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

- 8. የይወረድልን ምርጫ ከተከናወነባቸው ምርጫ ጣቢያዎች የተላከላትን የመራጭ ድምጽ በመመሪያው መሰረት በማዳመር ለቦርዱ ይልካል።
- 9. በይወረድልን ጥያቄው መነሻነት የተደረገውን የይወረድልን ምርጫ የሚመለከት አጠቃላይ የአፈጻጸም ሪፖርት በማዘጋጀት ለቦርዱ ያቀርባል።
- 10. ከቦርዱ ዋና ፅ/ቤት የሚሰጡ ሌሎች ለይወረድልን ሂደቱ አስፈላጊ የሆኑ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 12. የምርጫ ጣቢያ ተግባርና ኃላፊነት

የይወረድልን ምርጫ በሚካሄድባቸው ጣቢያዎች የሚመደቡ አስፈጻሚዎች ተግባርና ኃላፊነቶች የሚከተሉት ናቸው።

- 1. ከቦርዱ የተላኩ የይወረድልን ምርጫ ማስፈጸሚያ ሰነድና ቁሳቁሶችን ተረክቦ በጥንቃቄ እንዲጠበቁ ያደርጋል።
- 2. በይወረድልን ምርጫ ለመሰተፍ መስፈርቱን የሚያሟሉ ድምጽ ሰጪዎች የሚያቀርቡትን በአዋጁ አንቀጽ 21 ከተመለከቱት መካከል ያለውን የማንነት ማረጋገጫ ሰነድ ከመራጮች መዝገብ ጋር በማመሳከር በድምፅ መስጫ እላት ድምፅ እንዲሰጡ ያደርጋል።
- 3. በድምጽ መስጫ ቀን ድምፅ ሰጪው ድምፅ ከመስጠቱ በፊት ስለድምጽ አሰጣጡ ገለጻ ይሰጣል።
- 4. ከጸጥታ አስከባሪዎች ጋር በመመካከር የድምፅ መስጫ ጣቢያው ሥነ-ሥርዓት መከበሩን ያረጋግጣል።
- 5. ድምፅ መስጠቱ ከተጠናቀቀ በኋላ ቆጠራው በአግባቡ እንዲከናወን ያደርጋል።
- 6. የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ በቦርዱ መመሪያ መሰረት አቤቱታ ሰሚ ከሚቱ ያደራጃል።
- 7. የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ የምርጫ ጣቢያውን የይወረድልን ምርጫ አፈፃፀም በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል፤ ለምርጫ ክልል ጽ/ቤት ሪፖርት ያቀርባል።
- 8. የይወረድልን ምርጫውን በሚመለከት ከምርጫ ክልል ፅ/ቤት የሚሰጡትን ሌሎች አግባብበት ያላቸውን ተግባራት ያከናውናል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

ምዕራፍ ሶስት

የይወረድልን ጥያቄ አቀራረብና ውሳኔ አሰጣጥ ስነ-ስርዓት

አንቀጽ 13. የይወረድልን ጥያቄ አቀራረብ

1. የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል በተወዳደረበት ምርጫ ክልል በመራጫነት ተመዝግበው የመረጡ 100 መራጮች የምክር ቤት አባሉ ከአባልነቱ እንዲነሳ በመጠየቅ የተፈራረሙበትን ማመልከቻ እንዳግባብነቱ ለቦርዱ ዋና ፅ/ቤት ወይም ለክልል ቅርንጫፍ ፅ/ቤት ያቀርባሉ።
2. ማመልከቻው አመልካች የይነሳልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ቀደም ሲል በተወዳደረበት ምርጫ ክልል መራጫ የነበሩ መሆናቸውንና መርጠው የነበሩበትን ምርጫ ጣቢያ በሚገባ ለይቶ ማመልከት አለበት።
3. ማመልከቻ አቅራቢዎቹ በማመልከቻቸው ላይ የምክር ቤት አባሉ መነሳት አለበት ለማለት ያበቃቸውን ምክንያት መግለፅ ይኖርባቸዋል።
4. ከማመልከቻው ጋር የይወረድልን ጥያቄውን በሚመለከት አቅራቢዎቹን በመወከል ጉዳዩን እንዳግባብነቱ በክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት እንዲሁም አስፈላጊ በሆነበት ጊዜ ሁሉ በቦርዱ ዋና ጽ/ቤት በመቅረብ የሚከታተሉ ወኪሎች በማመልከቻ አቅራቢዎቹ የተወከሉበት ሰነድ ተያይዞ መቅረብ አለበት።
5. የቦርዱ ዋና ጽ/ቤት ወይም የክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ከላይ በተመለከቱት የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጾች መሰረት የተቀበለውን ማመልከቻ

ሀ/ ያልተሟላ ከሆነ አለመሟላቱን እና መስተካከል የሚገባውን ጉዳይ ከሚያብራራ መግለጫ ጋር ማመልከቻውን ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በ10 ቀናት ውስጥ ለወኪሎቹ በመመለስ የተጓደለውን ያሟላ ማመልከቻ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ እንዲያቀርቡ ያደርጋል።

ለ/ የተሟላ ከሆነ ወይም የተጓደለውን እንዲያሟሉ የተጠየቁት ወኪሎች ድጋሚ ያቀረቡት ማመልከቻ በሚገባ መሟላቱን አረጋግጦ ቦርዱ ለዚህ ጉዳይ በሚያዘጋጀው እና ለጽ/ቤቱ በሚልከው ቅፅ ላይ እንደአግባብነቱ የቅርንጫፍ ጽ/ቤት ሀላፊው በፊርማቸው እንዲያረጋግጡ በማድረግ ማመልከቻው በቀረበ በ5 ቀናት ውስጥ ለቦርዱ ዋና መስሪያ ቤት እንዲደርስ ማድረግ አለበት።

ሐ/ ማመልከቻ አቅራቢዎች የቅርንጫፍ ጽ/ቤቱ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኙ እንደሆነ ይግባኛቸውን ውሳኔው በደረሰቸው በ10 ቀናት ውስጥ ለቦርዱ ዋና ጽ/ቤት ማቅረብ ይችላሉ።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 14. የውሳኔ አሰጣጥ ስርዓት

1. የቦርዱ ዋና ጽ/ቤት ማመልከቻውን መርምሮ የቀረበው ጥያቄ አግባብነት ባለው ህግ መሰረት ተፈፃሚ ስለመደረግ አለመደረጉ ተገቢ ነው ብሎ ያመነበትን ውሳኔ በ15 ቀናት ውስጥ ይሰጣል። በውሳኔ አሰጣጥ ሂደት እንደአስፈላጊነቱ ጥያቄ ያቀረቡ መራጮች ተወካዮች ተሳታፊ መሆናቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል።
2. ቦርዱ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል በቀረበው ማመልከቻ ላይ ያለውን አስተያየት እንዲያቀርብ ያደርጋል።
3. ቦርዱ የቀረበውን ጥያቄ በበቂና አሳማኝ ምክንያት ተቀባይነት የሌለው ነው ብሎ ካመነ ውሳኔውን በራሱ ወይም እንደአግባብነቱ ለክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤት በመላክ ጽ/ቤቶች የቦርዱን ውሳኔ ለይወረድልን ማመልከቻ አቅራቢዎች እንዲያሳውቁ ያደርጋል። በተጨማሪም የምርጫ ክልሉ ህዝብ ውሳኔውን በይፋ እንዲያውቀው ያደርጋል።
4. ማመልከቻ አቅራቢዎች በንዑስ ቁጥር 3 መሰረት ቦርዱ በሰጠው ውሳኔ ቅሬታ ካላቸው ውሳኔው በተሰጠ በ30 ቀናት ውስጥ ለፌዴራሉ ከፍተኛ ፍ/ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላሉ።
5. ቦርዱ በቀረበው የይወረድልን ማመልከቻ መሰረት ጥያቄው ተፈፃሚ መሆን አለበት ብሎ ከወሰነ በቦርዱ ተዘጋጅቶ የሚላከውን የተመዘገቡ መራጮችን ማስፈረሚያ ቅፅ የይወረድልን ማመልከቻ ላቀረቡት አመልካቾች እንዳግባብነቱ ቦርዱ በሚያሰማራቸው የምርጫ አስፈፃሚዎች ወይም በሚያቋቁሙ የምርጫ ፅ/ቤት አማካይነት እንዲደርሳቸው ያደርጋል።
6. ቦርዱ ያሰማራቸው ምርጫ አስፈፃሚዎች ወይም የምርጫ ፅ/ቤቱ ቅፁን በሚያስረክቡበት ሂደት የይወረድልን ጥያቄ አቅራቢዎች ወኪሎች የወሰዱበትን ቀን ያካተተ ማስፈረሚያ ላይ ፊርማቸውን እንዲያኖሩ ያደርጋሉ። የቅፁን ማቅረቢያ የመጨረሻ ቀንም ይገልጹላቸዋል።

አንቀጽ 15. የተፈረመበትን ቅፅ የማቅረቢያ ጊዜ

1. ቦርዱ ከዋና ፅ/ቤት ካሰማራቸው አስፈፃሚዎች ወይም ከምርጫ ፅ/ቤት የመራጮችን ፊርማ ለማሳባሰብ የወሰዱት የይወረድልን ጥያቄ አመልካቾች/ወኪሎች በምርጫ ክልሉ የተመዘገቡ ከ15000/ አስራ አምስት ሺ/ በላይ መራጮችን በአርባ አምስት ቀናት ውስጥ አስፈረመው የተፈረመበትን ቅፅ ከዋና ፅ/ቤት ለተላኩት አስፈፃሚዎች ወይም ለምርጫ ፅ/ቤቱ እንዲያቀርቡ ይደረጋል። ቦርዱ የሚቀበለው አስገዳጅ ምክንያት ካልቀረበ በስተቀር በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ የተፈረመበትን ቅፅ ማቅረብ ካልቻለ ጥያቄውን እንደተዉት ይቆጠራል

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

2. የተፈረመበትን ቅፅ የማቅረቢያ ጊዜው መቆጠር የሚጀምረው አመልካቾች ከዋና ፅ/ቤት ለተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም ከምርጫ ፅ/ቤቱ የማስፈረሚያ ቅፁን ከተቀበሉበት ቀን ጀምሮ ነው።
3. የይወረድልን ማመልከቻ ያቀረቡት አመልካቾች ከቦርዱ በተሰጣቸው ቅፅ ላይ በምርጫ ክልሉ ከመረጡ 15000/ አስራ አምስት ሺ/ በላይ መራጮችን አስፈርመው እንዳቀረቡ ከዋና ፅ/ቤት የተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም የምርጫ ፅ/ቤቱ የተፈረመበትን ቅፅ በ5 ቀናት ውስጥ ለቦርዱ ዋና ፅ/ቤት መድረሱን ያረጋግጣሉ። የልዩ ምርጫ ክልል ተወካይ የሆነ የምክር ቤት አባል የይወረድልን ማመልከቻ የሚያቀርቡ የልዩ ምርጫ ክልሉን መራጮች ቁጥር ብሎም ቦርዱ ለዚህ ጉዳይ በሚያዘጋጀው ቅፅ ላይ ፊርማ የሚያኖሩ ግለሰቦችን ቁጥር በተመለከተ ተገቢ ነው የሚለውን ውሳኔ በየጊዜው በመስጠት ይህንኑ መራጫ ህዝብ በይፋ እንዲያውቀው ያደርጋል።

አንቀፅ 16. የይወረድልን ጥያቄ ስለሚቀርብበት ጊዜ

1. የይወረድልን ጥያቄ በምክር ቤቱ የስራ ዘመን የመጀመሪያ አመት እንዲሁም የመጨረሻ አመት የቀረበ ከሆነ እንደአግባብነቱ በቦርዱ ዋና ጽ/ቤት ወይም በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ውድቅ መደረግ አለበት።
2. ከላይ በንዑስ አንቀፅ 1 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ የይወረድልን ማመልከቻው ላይ የተመለከተውን ምክንያት ክብደት መሰረት በማድረግ ቦርዱ በልዩ ሁኔታ ጥያቄው በምክር ቤት የመጀመሪያ አመት ላይም እንዲቀርብ ሊፈቅድ ይችላል።

አንቀፅ 17. ፊርማ መስጠት ስለሚችሉ ሰዎች

የይወረድልን ማመልከቻ አቅራቢዎቹ በዚህ መመሪያ አንቀፅ 14 ንዑስ ቁጥር 1 መሰረት ፊርማ የሚሰጡበት ሀ/ የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ተወዳድሮ በነበረበት የምርጫ ክልል በመራጫነት ተመዘግበው የመረጡ እና፤

ለ/ የምክር ቤት አባሉ ተወዳድሮ በነበረበት የምርጫ ክልል የነበረው ምርጫ ከተደረገ በኋላ የመምረጥ መብታቸው በህግ ወይም በፍርድ ውሳኔ መሰረት ያልተገፈፈ መራጮች ብቻ ነው።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 18. ማስፈረሚያ ቅፁ ሊይዘቸው የሚገቡ መረጃዎች

የይወረድልን ማመልከቻ በቦርዱ ዋና ጽ/ቤት ተቀባይነት አግኝቶ መሟላት የሚገባው የፈረማ ቁጥር በማመልከቻ አቅራቢዎቹ አማካይነት ተሰብስቦ እንዲቀርብ ቦርዱ ውሳኔ ከሰጠ ቦርዱ ከዋና ጽ/ቤት ለሚያሰማራቸው አስፈጻሚዎች የሚሰጠው ወይም ለምርጫ ጽ/ቤት የሚላከው የማስፈረሚያ ቅፁ ተመዝግቦ የመረጡ መረጃዎችን ፈረማ አካቶ ከዋና ጽ/ቤት ለተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም ለምርጫ ፅ/ቤት ሲቀርብ የሚከተሉትን መረጃዎች የያዘ መሆን ይገባል፡-

ሀ/ የፈረሚውን ሙሉ ስም

ለ/ እድሜ

ሐ/ ፆታ

መ/ አድራሻ /ወረዳ፣ቀበሌ፣የቤት ቁጥር ወይም የመኖሪያ አድራሻው ልዩ መጠሪያ/

ሠ/ ቀድሞ በነበረው ምርጫ ማንነት በምስክር ያልተረጋገጠ ከሆነ፤ ማንነቱን ለማረጋገጥ ያቀረበው ሰነድ/

የነዋሪነት መታወቂያ፣ ፓስፖርት፣ መንጃ ፈቃድ፣ የተማሪ መታወቂያ፣ ሰራተኛ መታወቂያ /

ረ/ የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ተወዳደር በነበረበት የምርጫ ክልል ተመዝጋቢ የነበረ

መሆኑን

ሰ/ መራጩ መርጦበት የነበረው ምርጫ ጣቢያ ስም (የሚታወቅ ከሆነ)

ሸ/ የመራጩ ፊርማ እና ፊርማው የተሰጠበትን ቀን

ቀ/ ቅፁን ያስሞላው ሰው ሙሉ ስም፣ አድራሻ እና ፊርማ

አንቀጽ 19. ፈረማን ማረጋገጥና ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት

1. በአንቀጽ 14 መሰረት የቀረበውን ቅፁ ፈረማ መስጠት በሚችሉ የምርጫ ክልሉ ነዋሪዎች የተፈረመ መሆኑን እንዲሁም ቅፁ ላይ የሰፈሩት መረጃዎችን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ የይወረድልን ማመልከቻ ያቀረቡት አመልካቾች የተፈረመበትን ቅፁ ከዋና ፅ/ቤት ለተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም ለምርጫ ፅ/ቤት ሲያቀርቡ ለዚሁ ጉዳይ በተዘጋጀ ቃለ መሀላ መቀበያ ፎርም ላይ እንዲፈረሙ ይደረጋል።
2. የማጣራት ስራውን ለማከናወን እንዳይቻል የአንድ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ምርጫ ጣቢያዎች የመራጮች መዝገብ የጠፋ፣ የተበላሸና የማጣራት ስራውን ለማከናወን በማያስችልበት ሁኔታ የሚገኝ ከሆነ ቦርዱ የተመዘገቡ መራጮችን የመለየት ስራውን በአግባቡ የሚያከናውንበት ውጤታማ ዘዴ ነድፎ በሚገባ ተግባራዊ ማድረግ ይኖርበታል። ዘዴው በሚነደፍበት ወይም ተግባራዊ በሚደረግበት ወቅት የይወረድልን

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

ምርጫ ድምፅ መስጠት ሂደቱን በተቀላጠፈና የመራጮችን መብት በሚያስከብር ሁኔታ ማከናወን የሚያስችል መሆኑ ከግምት ሊገባ ይገባል።

3. የቀረበው ቅፅ አግባብነት ባለው ህግ ላይ በተመለከተው መሰረት ቢያንስ በ15000 መራጮች የይወረድልኝ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ተወዳደሮ በነበረበት የምርጫ ክልል በመራጭነት ተመዘግበው የመረጡ መራጮች አለመፈረሙ በምርመራው ከተረጋገጠ የአመልካቾች ወኪሎች የተጓደለውን ፊርማ አሟልተው በ15 ቀናት ውስጥ እንዲያቀርቡ እንዲያደርግ ቦርዱ ከዋና ፅ/ቤት ለተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም ለምርጫ ፅ/ቤት ያሳውቃል።

4. ፊርማውን በቅፁ ላይ ያላኖረ ግለሰብ የፈረመ በማስመሰል፣ ሀሰተኛ ሰነድ በማዘጋጀት የሌላን ሰው እንዳለ በማስመሰል ወይም በሌላ የተጫበረበረ መንገድ የቀረበ መረጃ በማናቸውም ሰው በሚቀርብ ጥቆማ ወይም ቦርዱ በራሱ በሚያደርገው ማጣራት የደረሰበት እንደሆነ፡-

ሀ/ የተጫበረበረው ፊርማ 5 በመቶ እና ከዚያ በላይ ሆኖ ከተገኘ የቀረበው ማመልከቻ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ወዲያውኑ ውድቅ ይደረጋል። ይህንንም ውሳኔ ከዋና ፅ/ቤት በተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም በምርጫ ፅ/ቤት አማካይነት ህዝቡ በይፋ እንዲያውቀው ይደረጋል።

ለ/ የተጫበረበረው ፊርማ ከ5 በመቶ በታች ሆኖ ከተገኘ ከዋና ፅ/ቤት የተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም የምርጫ ፅ/ቤት በጎደለው ፊርማ ምትክ ትክክለኛ ፊርማ የያዘ ቅፅ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ እንዲቀርብ በማድረግ በድጋሚ የቀረበውን ቅፅ በአምስት ቀናት ውስጥ ለቦርዱ ዋና ፅ/ቤት እንዲደርስ ያደርጋል። የቦርዱ ዋና ፅ/ቤትም በድጋሚ የቀረበውን ቅፅ መርምሮ በአስር ቀናት ውስጥ ውሳኔውን ከዋና ፅ/ቤት ለተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም ለምርጫ ፅ/ቤት በመላክ የምርጫ ክልሉ መራጭ በይፋ እንዲያውቀው ያደርጋል።

ሐ/ ከማጫበርበር ተግባሩ ጋር ግንኙነት አለው ብሎ ቦርዱ በለየው ግለሰብ/ቦች ላይ የወንጀል ክስ እንዲመሰረት ጉዳዩን ለሚመለከተው ፖሊስ/ አቃቤ ህግ ይመራል።

5. የፊርማ መሰብሰቢያ ቅፁ ህጉ በሚጠይቀው መሰረት ተሟልቶ የቀረበ መሆኑ ከተረጋገጠ ቦርዱ የምርጫ ክልሉን መራጭ ውሳኔ ለማረጋገጥ የይወረድልን ድምፅ አሰጣጥ የሚደረግበትን የጊዜ ሰሌዳ ከማመልከቻ አቅራቢዎች፣ የይወረድልኝ ጥያቄ ከቀረበበት የምክር ቤት አባል እና ከወከለው የፖለቲካ ፓርቲ እንዲሁም በምርጫ ክልሉ ከሚገኙ ባለድርሻዎች ጋር በመመካከር ወስኖ ይህንን መራጭ ህዝብ በይፋ እንዲያውቀው ያደርጋል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

ምዕራፍ አራት

ይውረድልን ምርጫ አፈፃፀም ሂደት

አንቀጽ 20. ስለ ምርጫ ታዛቢዎች እና ጋዜጠኞች

1. ቦርዱ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት ፍቃዳቸው የተሰረዘባቸው እስካልሆኑ ድረስ፤ ተወካዩ ለተወከለበት ምክር ቤት ቀደም ሲል የተደረገውን ምርጫ እንዲታዘቡ ፈቃድ የተሰጣቸው ታዛቢዎች እና ጋዜጠኞች ሌላ ተጨማሪ ፍቃድ ሳያስፈልጋቸው አመኔታ ማጣትን ለመለካት የሚደረገውን የይውረድልን ድምፅ አሰጣጥ የመታዘብ ወይም የመዘገብ መብት አላቸው።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ምርጫውን ለመታዘብ የሚፈልጉ አዲስ ታዛቢዎች እና ለመዘገብ የሚፈልጉ ጋዜጠኞች ቢኖሩ ጥያቄያቸውን ለቦርዱ የማቅረብ መብታቸው የተጠበቀ ሲሆን፤ ቦርዱም መስፈርት ማሟላታቸውን አረጋግጦ የእውቅና ፈቃድ ይሰጣል።
3. በይውረድልን ምርጫ የሚሳተፉ ታዛቢዎች፣ ዘጋቢ ጋዜጠኞች እና የመገናኛ ብዙሃን ከዋና ፅ/ቤት የሚላኩ አስፈፃሚዎችን፣ የምርጫ ጣቢያዎችን፣ የምርጫ ክልሎችን እና ቦርዱን አግባብነት ባላቸው መመሪያዎች መሰረት የመተባበር ግዴታ አላቸው።
4. የይውረድልን ምርጫ ለመታዘብ ፍላጎት ያላቸው ጥያቄ የተነሳበት የምክር ቤት አባል በተወዳደረበት ምርጫ ፍቃድ የተሰጣቸው ታዛቢዎች እና ጋዜጠኞች ፍላጎታቸውን ለቦርዱ እና የይውረድልን ምርጫ ለሚካሄድበት የምርጫ ፅ/ቤት እና ምርጫ ጣቢያ ማሳወቅ አለባቸው።
5. የይውረድልን ምርጫ ላይ በመገኘት የሚታዘቡ የሃገር ውስጥ ታዛቢዎችን ፍቃድ አሰጣጥ፣ አሰራር እና ስነ-ምግባርን በሚደነግጉ መመሪያዎች መሰረት ሪፖርት የማቅረብ ግዴታ አላቸው።
6. የይውረድልን ምርጫን ለመዘገብ የሚፈልግ ጋዜጠኛና መገናኛ ብዙሃኑን በተመለከተ ቦርዱ ያወጣው የመገናኛ ብዙሃንና ጋዜጠኞች የምርጫ አዘጋገብ ስነምግባርና አሰራር መመሪያ ቁጥር 2/2012 እንደአግባብነቱ ለዚህ መመሪያም አፈጻጸም ተፈጻሚ ይሆናል።
7. የይውረድልን ምርጫን ለመዘገብ የሚፈልግ የአገር ውስጥ ታዛቢን በተመለከተ ቦርዱ ያወጣው የታዛቢዎች ስነምግባርና አሰራር መመሪያ ቁጥር 5 /2012 ለዚህ መመሪያም አፈጻጸም ተፈጻሚ ይሆናል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 21. የይወረድልን ማመልከቻ አቅራቢዎችና ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ወኪሎች

1. የይወረድልን ምርጫውን ለመታዘብ ፍላጎት ያላቸው በዋናው ምርጫ ላይ ምክር ቤት አባሉን እንዲወክሉ ከቦርዱ የፖርቲ/እጩ ወኪልነት ፈቃድ የተሰጣቸው የእጩ ወኪሎችን ዝርዝር በማቅረብ የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ወኪሎች በየምርጫ ጣቢያው ተገኝተው ሂደቱን እንዲከታተሉለት ማድረግ ይችላል።
2. ቦርዱ በማንኛውም ጊዜ በምርጫ ጣቢያው የሚገኙትን ፈቃድ የተሰጣቸውን የምክር ቤት አባሉን ወኪሎች ቁጥር ሊገድብ ይችላል።
3. መራጩን ህዝብ በመወከል ማመልከቻ ያቀረቡ አመልካቾችም በየምርጫ ጣቢያው ተገኝተው የአመኔታ እጦት መለኪያ የይወረድልኝ ምርጫውን የሚከታተሉላቸው ወኪሎችን ዝርዝር ከዋና ፅ/ቤት ለተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም ለምርጫ ፅ/ቤት በማቅረብና ፈቃድ እንዲሰጣቸው በማድረግ የድምፅ አሰጣጥ ሂደቱን ባሰማሩዋቸው ወኪሎች አማካይነት ሊከታተሉ ይችላሉ።
4. የይወረድልን ምርጫውን እንዲከታተሉ በምክርቤት አባሉ እንዲሁም በማመልከቻ አቅራቢ ተወካዮች በየምርጫ ጣቢያው የተመደቡ ወኪሎች የይወረድልኝ ምርጫ ሂደት ላይ የሚኖራቸውን ቅሬታ በቦርዱ በተዘረጋው የቅሬታ አቀራረብ ሥርዓትና በተገቢው ህግና መመሪያ መሰረት ማቅረብ ይችላሉ።
5. ቦርዱ ለመደበኛው ምርጫ ያወጣው የእጩ ተወዳዳሪዎች ወኪሎች የፍቃድ አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 17/2013 ዓ.ም እንደአግባብነቱ ለይወረድልን ምርጫም ተፈጻሚ ይሆናል።

አንቀጽ 22. የመራጮች ትምህርት የመስጠት ኃላፊነት

1. በምርጫ ህጉ እና በዚህ መመሪያ መሠረት የመራጮች ትምህርት የመስጠት ኃላፊነት በዋናነት የቦርዱ ነው።
2. ቦርዱ መራጮች በቂ የይወረድልን ምርጫ ነክ ግንዛቤ የሚያገኙበትን ስልት በመቀየስና የተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎችን በመጠቀም በምርጫ ክልሉ ለሚኖሩ መራጮች ትምህርት ይሰጣል ወይም እንዲሰጥ ያደርጋል።
3. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት ቦርዱ በሚሰጠው የስራ መመሪያ መሰረት ከምርጫ ክልል ፅ/ቤት ጋር በመተባበር የመራጮች ትምህርት ይሰጣል፣ ያስተባብራል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል።
4. የይወረድልን ምርጫን አስመልክቶ የሚሰጥ የመራጮች ትምህርት የይወረድልን ምርጫ የተለያዩ ገፅታዎች ላይ ብቻ ያተኮረና በምርጫ ክልሉ ነዋሪ የሆነው መራጭ የይወረድልን ምርጫ ምንነትን በቀላሉ እንዲረዳው በሚያስችል መልኩ ተቀሪዎ መሰጠት አለበት። የመራጮች ትምህርት በሚሰጥበት ሂደት በተቻለ መጠን

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበትን የምክር ቤት አባል የሚመለከቱ ዝርዝር መረጃዎችን አለማካተቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

5. ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው ለአገር በቀል ሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች እና ለከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የመራጮች ትምህርት እንዲሰጡ ፈቃድ ሊሰጥ ይችላል ። ያለ ፈቃድ የመራጮች ትምህርት በሚሰጥ ማንኛውም ሰው ላይ እንዲሁም ሌሎች ከመራጮች ትምህርት ጋር ለተያያዙ ጉዳዮች የመራጮች ትምህርት ፈቃድ አሰጣጥ እና የስነ-ምግባር መመሪያ ቁጥር 04/2012 ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 23. የምርጫ ቅስቀሳ ስለማካሄድ

1. የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል እና መራጩን ህዝብ በመወከል ማመልከቻ ያቀረቡ አመልካቾች የፈርማ ማረጋገጥ ተጠናቆ ቦርዱ የይወረድልን ምርጫ እንዲደረግ ውሳኔ ከሰጠበት ቀን ጀምሮ ምርጫው አራት ቀን እስኪቀረው ድረስ የምርጫ ቅስቀሳ ለማድረግ ይችላሉ።
2. የምርጫ ቅስቀሳው ህገ-መንግስቱንና አግባብነት ያላቸው ሌሎች ህጎችን፣ የመራጮችን እና መራጩን በመወከል ማመልከቻ አቅራቢዎችን መብት፣ እንዲሁም የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበትን የምክር ቤት አባል መብት በማክበር በሰላማዊና በዲሞክራሲያዊ መንገድ መካሄድ አለበት።

ምዕራፍ አምስት

ድምጽ አሰጣጥ፣ ቆጠራና ውጤት አገላለጽ

አንቀጽ 24. በይወረድልን ምርጫ በድምጽ ሰጪነት ስለመሳተፍ

የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል በተወዳደረበት ምርጫ ክልል ተመዝግቦ የመረጠ ማንኛውም መራጭ በይወረድልን ምርጫ ድምፅ የመስጠት መብት ይኖረዋል።

አንቀጽ 25. በይወረድልን ምርጫ የድምጽ መስጫ የጊዜ ሰሌዳ

1. የይወረድልን ምርጫ ድምፅ መስጫ እና ውጤት ይፋ ማድረጊያ ጊዜ ቦርዱ እንዲነሳ ጥያቄ ከቀረበበት የምክር ቤት አባል ወይም ከወከለው የፖለቲካ ፓርቲ እንዲሁም ማመልከቻ ካቀረቡ አካላት እና ሌሎች ባለድርሻዎች ጋር ተመካክሮ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት ይወሰናል። በዚህ የጊዜ ሰሌዳ መሰረት ድምፅ አሰጣጡ እንዲከናወን ያደርጋል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

2. የይወረድልን ምርጫው ድምፅ አሰጣጥ የፊርማ ማረጋገጥ ተጠናቆ ቦርዱ የይወረድልን ምርጫ እንዲደረግ ውሳኔ ከሰጠበት ቀን በኋላ ባለው 4 /አራት/ ወር ጊዜ ውስጥ መከናወን አለበት።
3. ከላይ የተደነገጉት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ ሲያጋጥም ቦርዱ የይወረድልን ምርጫ የሚከናወንበትን ጊዜ ከአመልካቾች እና እንዲነሳ ጥያቄ ከቀረበበት የምክር ቤት አባል ጋር በመመካከር ለተጨማሪ አንድ ወር ጊዜ ሊያራዝም ይችላል።
4. ጥያቄው የቀረበው በአራተኛ ዓመት የስራ ዘመን ከሆነና በቀጣይ አመት ጠቅላላ ምርጫ የሚከናወን ከሆነ የውሳኔ አሰጣጥ ሂደቱ ይህንኑ ከግምት አስገብቶ ቦርዱ በተቻለ መጠን ቀጣይ ጠቅላላ ምርጫ በሚደረግበት አመት የይወረድልን ምርጫ ላለማከናወን ተገቢውን ሁሉ ጥረት ያደርጋል።
5. በንዑስ ቁጥር 2 ላይ የተመለከተው ጊዜ እንደተጠበቀ ሆኖ ከጠቅላላ ምርጫ ውጪ በቀጣይ ምርጫ የሚደረግ ከሆነ የይወረድልን ምርጫው ከዚህ ምርጫ ጋር በአንድነት እንዲከናወን ሊያደርግ ይችላል።
6. ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ በተመለከተ ቦርዱ ባወጣው የድምጽ አሰጣጥ፣ቆጠራና ውጤት አገላለጽ መመሪያ ላይ የተመለከቱት ድንጋጌዎች እንደአግባብነታቸው ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 26. የይወረድልን ምርጫ አማራጭ ስለማስተዋወቅ

1. ቦርዱ ለውሳኔ የቀረቡትን ሀሳቦች ለማንኛውም መራጭ ግልጽ በሆነና የመራጮች ሃሳብና ፍላጎትን ገላጭ በሆነ ሁኔታ በጽሁፍ ይቀርጻል (ያስፍራል)።
2. በንዑስ ቁጥር 1 መሰረት የሚቀረፀውና ድምፅ የሚሰጥበት የውሳኔ ሀሳብ ከዚህ በሚከተለው መልኩ ይቀረጻል

“----- የተባለው የ-----ምክር ቤት አባል ከምክር ቤት አባልነት መነሳትን እደግፋለሁ ወይም አልደግፍም”

3. ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ሁለቱን አማራጮች የያዙ ምልክቶች በማዘጋጀት እንዲነሳ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባልና የይወረድልኝ ጥያቄ አመልካቾች እንዲመርጡ ያደርጋል፤ ምልክቶቹም በድምፅ መስጫ ወረቀት ላይ እንዲታተሙ ሊያደርግ ይችላል።
4. የይወረድልን ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል በቀደመው ምርጫ የተጠቀመበትን የምርጫ ምልክት ለመጠቀም ከወሰነ ምልክቱ አልደግፍም የሚለውን አማራጭ እንዲወክል ይደረጋል። የፓርቲ እጩ ከሆነ ፓርቲው ምልክቱ አማራጩን እንዲወክል የፈቀደ መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ማቅረብ አለበት።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

5. የይወረድልኝ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ምስል በድምፅ መስጫ ወረቀት ላይ ይታተማል።

አንቀጽ 27. ስለ ድምፅ መስጫ ወረቀት

1. በይወረድልን ምርጫ ድምፅ የሚሰጥበትና ለምርጫ የቀረበውን የውሳኔ ሃሳብ በግልፅና በማያሻማ ሁኔታ የያዘ የድምፅ መስጫ ወረቀት ላይ መታተም ይኖርበታል።
2. የእያንዳንዱ የድምፅ መስጫ ወረቀት የወረቀት ጥራት፣ ቅርፅ፣ ቀለም፣ ብዛት ወይም ይዘት አስቀድሞ በቦርዱ የሚወሰን ይሆናል።
3. ቦርዱ የቀረቡትን አማራጮች የሚወክሉ ምልክቶችን አዘጋጅቶ እንዲነሳ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባልና የይወረድልኝ ጥያቄ አመልካቾች እንዲመርጡ ካደረገ አማራጩን የሚወክሉት ምልክቶች በድምጽ መስጫ ወረቀቱ ላይ የሚታተሙበትን ቅደም ተከተል በዕጣ ይወስናል።

አንቀጽ 28. አንድ ቦታ ብቻ ድምፅ ስለመስጠት

1. በይወረድልኝ ምርጫ ድምፅ የሚሰጥ መራጭ ቀደም ሲል በመራጩት በተመዘገበበት በአንድ ቦታ ብቻ ድምፅ መስጠት አለበት።
2. ከላይ በንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ቦርዱ በአንድ ጣቢያ ተመዝግቦ የነበሩ መራጮች ድምፅ ሰጥተውበት የነበረውን ጣቢያ ከሌላ ጣቢያ ጋር እንዲጣመር የወሰነ እንደሆነ ውሳኔውን ለምርጫ ክልሉ መራጭ ድምፅ አሰጣጡ ከሚከናወንበት ጊዜ 15 ቀን አስቀድሞ ማሳወቅ ይኖርበታል።
3. ከተመዘገበበት ቦታ ውጪ ድምፅ ሲሰጥ የተገኘ ሰው እየሰጠ እጁ ላይ የተያዘው ድምጽ በድምጽ ቆጣሪዎች ዋጋ አልባ ይደረጋል። አግባብ ባለው ሕግም ይጠየቃል።

አንቀጽ 29. የምርጫ ጣቢያዎች ደህንነት

1. የምርጫ ጣቢያዎች የድምጽ መስጫ ዕለት ከመድረሱ በፊት ደህንነታቸውና ጥበቃቸው አስተማማኝ በሆነ ሁኔታ በምርጫ አስፈጻሚዎች መዘጋጀት አለባቸው።
2. እያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ ኃላፊ የድምጽ መስጫ ጣቢያውን ደህንነት የማስጠበቅ ሀላፊነት አለበት።
3. የምርጫ ጣቢያዎች ደህንነት ቦርዱ ባወጣው የምርጫ ማስፈጸሚያ ተቋማት ጸጥታ አስከባሪዎች የአሰራርና የሥነ ምግባር መመሪያ መሰረት እንዲጠበቅ ይደረጋል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

4. የምርጫ ጣቢያ ኃላፊ የሚመለከተውን አካል በመጠየቅ የድምጽ መስጫ ጣቢያውንና የአካባቢውን ፀጥታና ደህንነት የሚያስከትሉ የፖሊስ ወይም የፀጥታ አስከባሪዎች ቦርዱ ባወጣው የምርጫ ማስፈጸሚያ ተቋማት ጸጥታ አስከባሪዎች የአሰራርና የሥነ ምግባር መመሪያ መሰረት እንዲመደቡለት ያደርጋል።
5. የድምጽ መስጫ ቀን የድምጽ መስጫ ጣቢያው ከመከፈቱም ሆነ ድምጽ አሰጣጡ አልቆ ከተዘጋ በኋላ ከይውረድልን ምርጫ አስፈጻሚዎች፣ ከታዛቢዎች፣ ወኪሎችና፣ ከቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ አባላት በስተቀር ማንኛውም ሰው ወደ ምርጫ ጣቢያው መግባት አይችልም።
6. ቦርዱ ያወጣቸው ከዚህ ጉዳይ ጋር ተያያዥነት ያላቸው መመሪያዎች እንደ አግባብነታቸው ተፈጻሚ ይሆናሉ።
7. ቦርዱ ያወጣው የምርጫ የጸጥታ አስከባሪዎች የሥነ ምግባርና የአሰራር መመሪያ ለይውረድልኝ ምርጫ አፈጻጸምም እንደአግባብነቱ ተፈጻሚ ይሆናል።

አንቀጽ 30. የድምጽ መስጫ ሰዓት

1. ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር የይውረድልን ምርጫ የድምጽ መስጫ ሰዓት ከማለዳው 12:00 ሰዓት እስከ ምሽቱ 12:00 ሰዓት ድረስ ነው።
2. ቦርዱ የድምጽ መስጫ ሰዓቱን በተለየ ሁኔታ የወሰነ እንደሆነ የተወሰነውን የድምጽ መስጫ ሰዓት ድምጽ ሰጪዎች በይፋ እንዲያውቁት ይደረጋል።
3. ከላይ በንዑስ አንቀጾች የተጠቀሰው ቢኖርም ቦርዱ የምርጫውን ነፃና ፍትሀዊነት ይበልጥ ያረጋግጣል ብሎ ካመነ የድምጽ መስጫ ሰዓቱ እንዲራዘም ሊያደርግ ይችላል።

አንቀጽ 31. አግባብነት ያላቸው ህጎች ተፈጻሚነት

አዋጁና ቦርዱ ያወጣው የድምጽ አሰጣጥ፣ቆጥራና ውጤት አገላለጽ መመሪያ ቁጥር_14_/2013 ድንጋጌዎች በይውረድልን ምርጫ ድምፅ አሰጣጥ፣ ቆጠራ እና ውጤት አገላለፅ ሂደትን በሚመለከትም እንደአግባብነታቸው ተፈጻሚ የሚሆኑ ይሆናል።

አንቀጽ 32. የምርጫ ውጤቱ ዋጋ አልባነት መለኪያ

1. አሸናፊውን ለመለየት ከየምርጫ ጣቢያው የተሰበሰበውን ውጤት ከማዳመሩ በፊት እንዳግባብነቱ ከቦርዱ ዋና ፅ/ቤት የተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም የምርጫ ፅ/ቤቱ በምርጫ ክልሉ ድምፅ የሰጡ መራጮች

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አጠቃላይ ቁጥር እንዲነሳ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ቀደም ሲል በተደረገው ምርጫ በተወዳደረበት ምርጫ ክልል ተመዝግበው ከመረጡ አጠቃላይ መራጮች 75 በመቶ እና ከዚያ በላይ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለበት።

2. በምርጫ ክልሉ የተሰጠው ድምፅ እንዲነሳ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ቀደም ሲል በተደረገው ምርጫ በተወዳደረበት ምርጫ ክልል ተመዝግበው ከመረጡ አጠቃላይ መራጮች ውስጥ ከ75 በመቶ በታች የሆኑት ብቻ ድምፅ የሰጡ ከሆነ እንዳግባብነቱ ከዋና ፅ/ቤት የተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም የምርጫ ፅ/ቤቱ ይህንኑ በማረጋገጥና ዋጋ አልባ ይደረግ ከሚል የውሳኔ ሀሳብ ጋር ማዳመርን ሳያከናውን ለመጨረሻ ውሳኔ ለቦርዱ ዋና ፅ/ቤት ይልካል።
3. የቦርዱ ዋና ፅ/ቤት በንዑስ ቁጥር 2 መሰረት የቀረበውን የውሳኔ ሀሳብ ከመረመረ በኋላ መራጮች የሰጡት አጠቃላይ ድምፅ ውድቅ እንዲደረግ ወዲያውኑ ይወስናል ወይም በመራጮች ቁጥር ላይ ድጋሚ ቆጠራ ተደርጎ ውጤቱ እንዲቀርብለት ሊያዝና በዚሁ ላይ መሰረት በማድረግ የአጠቃላይ ውጤቱን ድምፅ ዋጋ አልባ መሆን አለመሆን ይወስናል ።
4. በድጋሚ ቆጠራ ድምፅ የሰጡ አጠቃላይ መራጮች ቁጥር ከተመዘገቡ መራጮች ቁጥር 75 በመቶ እና ከዚያ በላይ መሆኑ ከተረጋገጠ አንደኛውን ከዋና ፅ/ቤት የተላኩት አስፈጻሚዎች ወይም የምርጫ ፅ/ቤቱ የድምፅ ማዳመርን አጠናቆ ውጤቱን ለምርጫ ክልሉ መራጭ ያሳውቃል እንዲሁም ውጤቱ ይፋ እንዲደረግ ለቦርዱ ዋና ፅ/ቤት ይልካል።

አንቀፅ 33. አሸናፊውን ስለመለየት

1. 2/3ኛና ከዚያ በላይ ቁጥር ያለው የመራጮች ድምፅ የምክር ቤት አባሉ መነሳት አለበት የሚለውን አማራጭ የደገፈ እንደሆነ የምክር ቤት አባሉ መነሳት በይፋ ተወስኖ ውሳኔውን የምርጫ ክልሉ ህዝብ በይፋ እንዲያውቀው ውጤቱ በፅ/ቤቱ ይለጠፋል። የምክር ቤት አባሉ በምርጫ ቦርድ ተሰጥቶት የነበረው የአሸናፊነት መታወቂያ ወዲያውኑ እንዲመክን ይደረጋል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ ቁጥር 1 መሰረት መራጭ ህዝብ ቢያንስ በ2/3ኛ ድምፅ የምክር ቤት አባሉ መነሳት አለበት የሚለውን አማራጭ ካልመረጠ አባልነቱ የሚቀጥል ይሆናል።
3. ቦርዱ ያወጣው የድጋሚ ምርጫ ማስፈፀሚያ መመሪያ እና ሌሎች መመሪያዎች እንደ አግባብነታቸው ተፈጻሚ ይሆናሉ።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 34. የይወረድልን ጥያቄ በድምፅ ብልጫ ውድቅ ከተደረገ ጥያቄ ድጋሚ ማቅረብ የማይቻል ስለመሆኑ

መራጭ የምክር ቤት አባሉን የይወረድልን ጥያቄ 2/3ኛና ከዚያ በላይ በሆነ ድምፅ ውድቅ ያደረገው እንደሆነ በተመሳሳይ ምክንያት የምክር ቤት አባሉን የሚመለከት ሌላ የይወረድልን ጥያቄ በማናቸውም የምክር ቤቱ የስራ ዘመን በድጋሚ ማቅረብ አይቻልም።

አንቀጽ 35. በቦርዱ ስለሚሰጥ ይፋዊ መግለጫ

1. የይወረድልን ምርጫው ሂደት ተጠናቆ አስፈላጊ መረጃዎች ከምርጫ ፅ/ቤት ተሰብስበው ከተረጋገጡ በኋላ ቦርዱ በጊዜ ሰሌዳው መሠረት የሚከተሉትን ነጥቦች ያካተተ ይፋዊ መግለጫ ያወጣል። መግለጫውም የሚከለኩትን ጉዳዮች ይይዛል፡-

ሀ. እንዲነሳ ጥያቄ የቀረበበት የምክር ቤት አባል ቀደም ሲል አሸናፊ በነበረበት ምርጫ በምርጫ ክልሉ ተመዝግቦ የመረጡ መራጮች ቁጥር፤

ለ. በይወረድልን ምርጫው ድምፅ የሰጡ መራጮች ብዛት፤

ሐ. በይወረድልን ምርጫው ድምፅ የሰጡና ያልሰጡ ተመዝጋቢ መራጮች በመቶኛ፤

መ. ለምርጫ የቀረቡት የውሳኔ ሃሳቦች፤

ሠ. የተመረጠው ውሳኔ ሃሳብ፤

ረ. ጥቅም ላይ የዋሉ፣ ጥቅም ላይ ያልዋሉና ከጥቅም ውጭ የሆኑ የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ብዛት፤

ሰ. እያንዳንዱ አማራጭ ሃሳብ በየምርጫ ጣቢያው እንዲሁም አጠቃላይ በምርጫ ክልሉ ያገኘው የድምፅ ውጤት፤

ሸ. የይወረድልን ጥያቄው በመራጭ አብላጫ ድምፅ ድጋፍ ያገኘ ከሆነ በቀጣይ የሚሟሟ ምርጫ የሚደረግ መሆኑን።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

ምዕራፍ ስድስት

ስለ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ አደረጃጀት እና በድምፅ አሰጣጥ፣ቆጠራና ውጤት አገላለጽ ሂደት ስለሚቀርብ ቅሬታ አፈታት

አንቀጽ 36. በድምፅ አሰጣጥ፣ቆጠራና ውጤት አገላለጽ ሂደት ስለሚቀርብ ቅሬታ

1. በድምፅ አሰጣጥ፣ ቆጠራ፣ ማዳመር እና ውጤት አገላለጽ ሂደት ላይ የሚነሱ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች በአዋጅ ቁጥር 1162/2011 በተዘረዘረው እንዲሁም ቦርዱ ባወጣው የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ መመሪያ ቁጥር 10/2013 ዓ.ም. እና የድምጽ አሰጣጥ፣ቆጠራና ውጤት አገላለጽ መመሪያ ቁጥር 14/2013 መሰረት ውሳኔ ያገኛሉ።
2. የይወረድልኝ ምርጫ አስፈጻሚ ሀላፊዎች ለጽሕፈት ቤታቸው የቀረቡ ቅሬታዎችና ለቅሬታዎቹ የተሰጡ ውሳኔዎችን ዋና ቅጂ እና የፅሁፍ ማስረጃዎችን ፋይል አድርገው መያዝ አለባቸው።

ምዕራፍ ስባት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 37. በጀት

ቦርዱ ለይወረድልኝ ምርጫ ማስፈጸሚያ የሚያስፈልገውን በጀት ከመንግስት ያስፈቅዳል።

አንቀጽ 38. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ወይም አካል የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች ተግባራዊ ለማድረግ የመተባበር ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 39. ስለቅጣት

ማንኛውም ሰው ይህን መመሪያ ከጣሰ ወይም ሆን ብሎ የይወረድልኝ ጥያቄውን ማናቸውም ሂደት የሚያሰናክል ጥፋት ፈጽሞ ከተገኘ አግባብ ባለው ሕግ መሰረት ይጠየቃል።

አንቀጽ 40. ተጨማሪ ህጎችና መመሪያዎች

ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም ሲባል ቦርዱ ያወጣቸው የተለያዩ የምርጫ ማስፈጸሚያ መመሪያዎች እንደአግባብነታቸው በይወረድልኝ ምርጫ አፈጻጸም ላይም ተፈጻሚ ይሆናሉ።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

አንቀጽ 41. ተፈጻሚነት የሌላቸው መመሪያዎችና አሰራሮች

ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ ወይም አሰራር በዚህ መመሪያ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

አንቀጽ 42. የመመሪያ ተፈጻሚነት

ይህ መመሪያ ከመፅናቱ በፊት የቀረቡ የይወረድልኝ ጥያቄዎች በዚህ መመሪያ መሰረት የሚፈፀሙ ይሆናል።

አንቀጽ 43. መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በቦርዱ ከጸደቀበት ከጥቅምት 19 ቀን 2016 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ

ጥቅምት 19 ቀን 2016 ዓ.ም.

ውብሽት አየለ

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ምክትል ሰብሳቢ